

Algemene beschouwingen ChristenUnie d.d. 25 juni 2009

1. Inleiding

Mw. de voorzitter,

De ChristenUnie is een partij van mensen die vanuit het christelijk geloof invloed willen uitoefenen op alle bestuurslagen in ons land, dus ook in de gemeente. Met een open oog voor de werkelijkheid baseert de ChristenUnie zich op de Bijbel en Gods opdracht om Hem en onze medemens lief te hebben. Wij constateren echter dat onze maatschappij zich steeds meer verhardt, dat mensen steeds meer uit zijn op eigen gewin en steeds minder rekening willen houden met een ander of met het algemeen belang. Algemeen geldende normen en waarden, regels die wij in onze maatschappij hebben afgesproken, worden niet meer algemeen geaccepteerd. Het eigenbelang of de eigen mening staat voorop en een ander of de overheid moet zich daar niet mee bemoeien. Die mentaliteit baart ons zorgen. Graag wil de ChristenUnie er aan meewerken om die mentaliteit om te buigen naar een mentaliteit waarin de eenzijdige gerichtheid op het individu, op het "Ik" wordt ingeruild voor een visie waarin goede relaties tussen mensen in gezin of buurt, tussen politici en burgers, tussen zorgverlener en zorgvrager, en ook tussen mens en natuur weer centraal staan. Dan kan er ook worden gesproken van een samenleving, een "Wij"-maatschappij. We doen dat werk met vallen en opstaan in het besef dat we het alleen niet kunnen. Wij bidden onze God daarom om een zegen over dat werk.

2. Kadernota en meerjarenperspectief

Mw. de voorzitter,

Vandaag behandelen wij de Kadernota 2010-2013. Daaruit blijkt dat het college, in navolging van het coalitieakkoord, grote ambities heeft. Daarin is het college te prijzen. Zij wil ervoor zorgen dat wij een prachtige gemeente hebben met goede voorzieningen en een 'groene' uitstraling. Op deze plaats willen wij het college en uiteraard ook de ambtenaren die het werk mogen voorbereiden en uitvoeren hartelijk bedanken voor hun inzet en complimenteren voor datgene wat zij, soms onder lastige omstandigheden, met op sommige plaatsen een tijdelijk gebrek aan menskracht, tot stand brengen.

De situatie nu is echter een volstrekt andere dan de situatie van een jaar geleden. In plaats van een groeiende economie hebben we nu een krimpende economie. We kennen de kredietcrisis en we zijn mogelijk een groot bedrag uit de reserves kwijtgeraakt door de Kaupthing-affaire. Eén ding wil ik over de IJslandse bank nog wel kwijt: het huidige college valt daarover niets te verwijten. Het treasury-statuuut is door de raad vastgesteld en daarbinnen heeft het college geopereerd.

Tot overmaat van ramp vertoont ook de uitkering uit het Gemeentefonds een structureel negatief effect. In de ogen van de fractie van de ChristenUnie betekent dit alles dat we ook in onze gemeente de tering naar de nering moeten zetten. De saldi van het meerjarenperspectief 2010-2013 zijn voor alle vier jaren negatief. Naar onze mening kan dat niet; een huishoudboekje met een negatief resultaat leidt in het bedrijfsleven uiteindelijk tot faillissement! Concreet betekent dat voor onze gemeente dat we de nieuwe beleidsvoornemens kritisch moeten beoordelen en dat ook bestaand beleid tegen het licht moet worden gehouden. Onze fractie is bovendien van mening dat we onze burgers in financiële zin niet extra moeten belasten wanneer dat niet **echt** noodzakelijk is. Dat betekent in onze visie dat de som van onroerendzaakbelasting, rioolrechten en afvalstoffenheffing niet meer mag stijgen dan overeenkomend met de inflatiecorrectie, of de noodzaak daartoe moet keihard worden aangetoond. Dat laatste is naar onze mening op dit moment nog niet het geval. Incidentele zaken mogen naar onze mening niet leiden tot belastingverhogingen. Verder zijn niet alle leges en rechten kostendekkend

(bijvoorbeeld die voor de begraafplaatsen, de markt). Structureel is er een mogelijkheid om meer inkomsten te genereren; wij denken aan een orde van grootte van € 50.000 vanaf 2011.

3. Nieuwe beleidsvoornemens

Mw. de voorzitter,

De tering naar de nering zetten betekent, zonder te snijden in bestaande voorzieningen, vooral het kritisch beoordelen van de nieuwe beleidsvoornemens. Dat geldt ook voor de categorie die door het college als 'noodzakelijk' is bestempeld. Een aantal mogelijke bezuinigingsonderwerpen willen wij hier kort bespreken.

1. **Onderhoudslasten Sportcomplex De Bree.** Er worden extra structurele kosten begroot voor een taakstellend bedrag van € 60.000 per jaar. De begroting voor 2009 noemde reeds een bedrag van € 270.000 voor het sportcomplex. Wanneer daar nog eens € 60.000 bijkomt, dan vinden wij dat, zeker ook in vergelijking met de binnensport, een veel te hoog bedrag. Aan de inkomstenzijde staat daar ruim € 22.000 tegenover (zie de begroting 2009-2012). Wij vinden dat het structurele extra bedrag van € 60.000 sterk naar beneden moet worden bijgesteld. Enerzijds kan dat door nog eens kritisch naar de onderhoudskosten van bijvoorbeeld de kunstgrasvelden te kijken (kan het onderhoud ook voor een lager bedrag, eventueel bij een ander bedrijf, en hoe doen andere gemeenten het onderhoud?). Anderzijds zal ook de bijdrage van de sportverenigingen omhoog moeten. In dat verband willen wij het college erop wijzen dat op 30 oktober 2003 de raad heeft besloten om de kosten van het onderhoud van de sportvelden vanaf 2006 door te berekenen tot 50% van de werkelijke kosten. Op 25 maart 2004 is door de raad hetzelfde vastgesteld voor het renovatieonderhoud van de grassportvelden. Wij zijn van mening dat het extra bedrag van € 60.000 in drie jaar afgebouwd moet worden naar nihil.
2. **Structurele gevolgen exploitatie De Breehoek.** De fractie van de ChristenUnie is van mening dat de exploitatie van De Breehoek sluitend behoort te zijn. Dan hebben wij het niet over de huurgewenningsbijdrage, maar over het structurele tekort van € 39.000. Taakstellend voor de Kulturhusmanager moet een exploitatietekort van nihil zijn. Ook dat moet naar onze mening in de drie volgende jaren te bereiken zijn. Extra inkomsten moeten vooral worden gegenereerd uit commerciële activiteiten en niet uit extra zaalhuur van de vaste gebruikers.
3. **Aanvullende subsidie peuterspeelzalen.** De fractie van de ChristenUnie vraagt zich af of de kosten voor de gemeente niet erg hoog worden. Inclusief de extra € 17.000 bedraagt de subsidie voor de Minisoos circa € 75.000. Uitgaand van een aantal kinderen van 92 (huidig aantal) bedraagt de bijdrage per kind meer dan € 800 per jaar. Wij dragen het peuterspeelzaalwerk een warm hart toe, maar we vragen ons toch af of een dergelijke bijdrage aan de peuterspeelzaal verantwoord is.
4. **Coördinatie en uitvoering Brede School (JOS).** De ChristenUnie is een voorstander van het principe van een Brede School. In dat verband zijn wij niet enthousiast over de naam JOS. Wel achten wij het verstandig om het jeugdwerk voor kinderen van 0-14 jaar samen te brengen onder één paraplu. Wij vragen ons echter af of de Brede School vanaf het begin zo breed moet worden opgepakt. Er zijn bestaande structuren en bestaande financieringsbronnen, ook vanuit de gemeente. Inclusief de toegezegde subsidies is reed € 111.000 beschikbaar. En het college vraagt meer. Op dit moment willen wij niet zover gaan dat we aan de voorgestelde bedragen willen tornen. Wij gaan er wel van uit dat op termijn JOS zich gedeeltelijk terugverdient doordat er minder uitgaven zijn bij de sectoren Grondgebied en Burgerij.
Bij dit onderwerp willen wij nog opmerken dat naar onze mening de opvoeding en vorming van kinderen in de eerste plaats een verantwoordelijkheid is van de ouders.

5. **Beleidsvoornemens die een eenmalige investering vergen.** De fractie van de ChristenUnie is van mening dat sommige eenmalige, incidentele uitgaven ook in één keer ten laste kunnen komen van de algemene reserve. Een voorbeeld daarvan zijn de meerkosten voor het sectorhoofd burgerij. De kosten van deze functionaris benaderen de Balkenende norm. Wij gunnen betrokkene van harte een adequaat salaris en zijn ook van mening dat hij uitstekend functioneert. Wij vinden echter dat de extra kosten als incidentele uitgaven ten laste kunnen komen van de algemene reserve. Immers, per 1 januari ontstaat een nieuwe situatie, naar verwachting in een nieuwe gemeente en dan zal toch een nieuw sectorhoofd geworven moeten worden. Een 2^e incidentele uitgave die direct ten laste kan komen van de algemene reserve is het rentenadeel. Ook daarvan is niet bekend hoe dat zich verder zal ontwikkelen, maar veel ongunstiger zal het allicht niet worden.
6. **De aanbestedingscoördinator.** Naar onze mening moet het mogelijk zijn dat de aanbestedingscoördinator een hoger bedrag aan besparingen oplevert dan hij of zij kost. Wij zijn daarom van mening dat taakstellende bedragen voor de jaren 2011 t/m 2013 kunnen worden opgenomen van respectievelijk € 10.000, 20.000 en 30.000.

4. Bestaand beleid & de programma's

Mw. de voorzitter,

Kort willen wij nog ingaan op enkele aspecten van het bestaand beleid, zoals genoemd in de programma's.

1. **Wonen.** Om de nieuwbouw van woningen te stimuleren of vlot te trekken bieden hogere overheden als de provincie op verschillende terreinen ondersteuning aan. Diverse provincies kennen zogenaamde aanjaagteams of geven projectmatige ondersteuning. Daarnaast vraagt de fractie aandacht voor initiatieven in het kader van het Collectief Particulier Opdrachtgeverschap. (CPO).
Eén van de grote uitdagingen voor wat betreft de woningbouw is het betaalbaar houden hiervan. De fractie van de ChristenUnie is van mening dat het labelen van starterswoningen hier een bijdrage aan levert. We zien het labelen als een extra mogelijkheid. Er bestaat al jaren de wens om betaalbare woningen te bouwen. Doordat de woning na een aantal jaren wordt aangepast aan de aanvullende woonwensen van de bewoners komt de woning in een ander prijssegment. Doorstroming blijft vervolgens achterwege en de vraag naar betaalbare woningen blijft onverminderd groot. Daar komt bij, dat de inspanning om betaalbare woningen te bouwen vaak in combinatie plaatsvindt met de bouw van woningen in de midden en hogere prijsklasse.
2. **Verkeer en vervoer.** Taakstellend zou een bezuiniging doorgevoerd kunnen worden op het onderhoud van de wegen. Het college stelt bij nieuw beleid extra bedragen voor van € 13.000 in 2010 en in de jaren daarna van € 26.000. Wij geven het college in overweging om het bedrag van € 13.000 ook voor de jaren 2011-2013 te handhaven.
4. **Sport, Recreatie en Cultuur.** Hier willen wij alleen de opmerking maken dat het realiseren van sterk verbeterde sportvoorzieningen er niet toe mag leiden dat contributies voor met name jeugdleden van de sportverenigingen explosief stijgen. Sporters moeten geen uitwijkgedrag gaan vertonen naar omliggende plaatsen.
5. **Onderwijs.** De fractie van de ChristenUnie hoopt dat nog dit jaar besloten kan worden tot het bouwen van een nieuwe basisschool voor De Viermaster, die de scholen De Maatjes en De Bruinhorst vervangt.
9. **Bestuur.** Onze fractie is verheugd dat zowel de Provinciale Staten van Gelderland als die van Utrecht positief hebben geoordeeld over de vorming van een RSW-gemeente. Er ontstaat dan een

robuuste en duurzame gemeente met een goede financiële startpositie. Belangrijk is ook dat de kwetsbaarheid van de huidige organisaties zal afnemen. Die kwetsbaarheid blijkt in Scherpenzeel bijvoorbeeld door het moeilijk vervullen van ontstane vacatures en het mede daardoor steeds weer doorschuiven van onderwerpen die op de lange-termijn-agenda staan. Onze fractie blijft van mening dat ook ten opzichte van Renswoude onze gemeente, zoals steeds, een positieve houding moet aannemen. Echter, de processen die nodig zijn op de route naar een nieuwe gemeente moeten naar onze mening wel voortgang vinden.

Afsluiting

Tenslotte, mw. de voorzitter, hoopt de fractie van de ChristenUnie ook in de komende periode, met dit college en met de andere fracties in de raad op een positieve en constructieve manier te kunnen samenwerken. Wij wensen raad, college en de ambtelijke diensten bij hun werkzaamheden daarbij Gods onmisbare zegen toe.

Namens de fractie van de ChristenUnie:

T.A. van Dijk

W. van de Kleut